Verslag d.d. 7 september 2026

Aanwezig:

Aaike Kamsteeg	- voorzitter
Chris Kruizinga	- namens Alblasserdam
Bert van de Burgt	- namens Dordrecht
Els Engbers	- namens Zwijndrecht
Marco de Groen	- namens Hendrik Ido Ambacht
Simone Rietveld	- namens Papendrecht
Jacques van de Minkelis	- namens Hardinxveld-Giessendam
Jan Trapman	- namens Sliedrecht
Adrie Willemstein	- lid Bestaanszekerheid Platform/ Participatiewet (ex-CRD)
Deborah Harpal	- lid Bestaanszekerheid Platform/ Participatiewet (A team SDD)
Jeanet Moerings	- beleidsondersteuner vanuit Zorgbelang Inclusief
Gasten:	
Marianne Sinnema	- SDD
Ninja Kloos	- Dordrecht bij agendapunt 5

Afwezig:

Punt	Onderwerp/discussie/afspraken
1.	**Opening en vaststellen agenda.** Afwezig: Welkom. Aaike opent de vergadering. Twee gasten: Marianne Sinnema van de SDD en Ninja Kloos.
2.	**Verslag 8 juni 2026** bijlage 2 Punt 4 Besparingsmogelijkheden GR sociaal. RAS is niet om advies gevraagd, het was een overzicht van SDD maar zienswijze/bezuinigingen (zie bijlage 2.2) staan verder lokaal op de agenda; er heeft niemand gereageerd. Per gemeente besparingsmogelijkheden (zowel bestaanszekerheid als Wmo). Voorstel om het volgende vergadering te agenderen. Doel is lokaal advies kunnen uitbrengen. Eerst komen de zienswijzen, daarna concrete voorstellen, houd dit in je eigen gemeente in de gaten wanner dit geagendeerd wordt en wat de stukken daarbij zijn. In het vervoersplatform is kort gesproken over bezuinigen op vervoer; onder andere deel scootmobielen. Stuk 2d antwoord op vroegsignalering? Leonie? Verder geen opmerkingen. Verslag wordt vastgesteld. Er zaten veel bijlagen bij het verslag. Onder andere over SROI Jan vraagt zich af of de RAS hier niet over zou moeten adviseren. Aaike en Jeanet hebben 10/9 een accountgesprek met Esther en Marijke bestuurs secretariaat, dan zullen ze dit bespreken.
3.	**Thema 1: Stukken P-wet in balans beleidskader + verordening werk en inkomen** bijlagen 3 tm 3h bij de agenda bijlagen 2a tm 2d bij dit verslag. Toelichting door Marianne Sinnema en vragen, reacties, input advies bespreken. Het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal (GRS) vraagt om een advies over bijgevoegd AB voorstel – Samen sterk naar werk en meedoen. Als mogelijk ontvangen wij uw advies voor 17 september as. Bijlage 3a “beleidskader” is wel belangrijk. Marianne heeft samenvattende sheets. Bijlage 2a bij dit verslag. Nadere regels is nu ook een voorstel voor, die wordt ook meegestuurd, bijlage 2b.

Wie kan werken, werkt.
Rechten en verantwoordelijkheden in balans.
Handhaving proportioneel.
3 sporen.

8 uitgangspunten, alle trainingen, stukken etc worden langs deze lat gelegd.
Spoor 1 en 3 zijn in elkaar geschoven.
De gemeenteraad gaat niet over de uitvoering, maar wordt wel meegenomen in de toelichting.
Het werkontwikkelopunt is een nieuwe ontwikkeling in de klantroute.
De klantgroepindeling blijft bestaan maar de wijze waarop de afweging wordt gemaakt verandert. De afweging gebeurt meer op basis van praktijk observatie en minder op dossiervorming. Klantgroep zal alleen voor klanten zijn waarbij ontwikkeling (voor lange tijd) geen optie is. Hiermee wordt groep 3 kleiner naar verwachting. Groep 2 zal groeien en ontvangt door verschuiving in de uitvoering en samenwerking meer inzet en samenwerking met lokale partner, meer tijd en aandacht.
Sheet 8 instrumentarium; een aantal zijn aangepast. Werkbonus is een nieuw instrument. Als het goed is maakt dit parttime werken wat aantrekkelijker.
Verordening: beleidskompas; de kaders wil je terug zien in de verordening. Er is geprobeerd er enige logica in aan te brengen. Maar het was moeilijk leesbaar met doorhalingen etc.
Gereedschapskist (sheet 15) komt in verordening en nadere regels terug.
Participeren - Ontwikkelen – Werken

Nieuw wetsvoorstel handhaving sociale zekerheid.
VNG kwam pas met een model verordening toen SDD al ver was. Drechtsteden loopt voorop.
Er is ruimte voor eigen beleid.

Geüniformeerde….(?) is eruit daar is sheet 19 tekortschietend besef voor in de plaats gekomen; welke maatregel moet daarvoor genomen worden?
Gekeken waar al goede voorbeelden zijn, gemeente Leiden.
Voorgesteld maatregelstaffel sheet 20. Leiden heeft periode uitgebreid tot 12 maanden. Dat vond men in Drechtsteden niet passend.
Boven de blokjes zijn benadelings bedragen.
Maatregel moet op gedragsbeïnvloeding zitten.
Stappen sheet 22 hier worden medewerkers goed op getraind.
Punt 3 Weeg omstandigheden: wordt positief benoemd.

Reacties:
Bert: - Nuggers voor alle inwoners recht op arbeid = mensenrecht. Dat werd hier gemist. Basis is mensbeeld! Schiet niet te snel in de houding voor deze mensen is er geen werk. Veel mensen ervaren dagbesteding, vrijwilligerswerk etc ook als “werk”. Definitie van werk: niet alleen betaald werk, maar maatschappelijk participeren ook als “werk” definiëren.

- Hoe worden maatregelen tav personeel / uitvoering ???? Marianne: niet voor de raad maar adviesraden wel behoefte
- Verschil tussen beleid en uitvoering. Menselijke maat. Cultuuromslag!!! Verschillende capaciteiten en vooroordelen / etiketten van consulenten, deze ombuiging vraagt echt veel inspanning.
- Dordrecht had bv lager percentage; waardoor er een aanzuigende werking; verhuizing naar Dordrecht
- Pleidooi voor eenduidigheid in Drechtsteden.
- Maatwerk; geen willekeur: onderbouwde maatregelen gezien de omstandigheden van die persoon. Verschillen zijn er dan.

- Stress sensitief betekent dit ook cultuur sensitief? Belangrijk om dit te benoemen.
  Er is al wel wat merkbaar mbt andere houding (meer vertrouwen, menselijke maat).
- Participatiewet in balans is gekomen omdat Participatiewet 2015 mislukt is. Hoe zorg je er nu voor dat het nu wel gaat slagen. Hoe wordt resultaat bepaald, gemonitord en beschreven?
- Het begrip sociale dienst SDD roept bij veel personen weerstand en wantrouwen op. Investeren in herstel van vertrouwen.
- Waar komt WOP? Marianne: bij Drechtwerk en lokale beschikbaarheid alle gemeenten

Deborah:

- Op papier mooi, maar zorgen om uitvoering door consulenten.
- Hoort nog veel dat er toch wel willekeur / andere behandelingen plaatsvinden. Met (voor)oordelen.
- Actieve houding van consulenten om ook onderwijs/ cursussen te promoten
- RAS meenemen in uitvoeringsplannen.
- Duidelijke communicatie naar de inwoners is belangrijk!

Marco:

- Wanneer voldoe je aan maatschappelijke participatie? Omschrijving? De duiding mag ruim maar wel begrensd/gekaderd.
- Hoe kun je objectief vaststellen of iemand geen arbeidsvermogen heeft?
- De vele regelingen en bonussen etc. Consulent moet overzicht hebben van alles en ze op de juiste tijd en persoon kunnen voorstellen/toepassen.

Chris:

- Is maatwerk beheersbaar en uitlegbaar. Hoe borg je rechts gelijkheid? Uniformiteit versus maatwerk.
- Grote ambities! Voldoen capaciteit en deskundigheid medewerkers/ consulneten
- Wanneer is de omvorming een succes? Monitoren en (tussen) evaluaties. Ook concrete ervaringen van de klanten/ inwoners.
- Wat moet worden bereikt? Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren (mn ervaren effect voor de inwoner).

Adrie:

- Ervaart al verbeteringen; meer persoonlijk contact.

Simone:

- Aandacht voor jongeren tot 27 jaar. Waarschijnlijk is er een groep die nu niet in beeld zijn.
- Thuiszitters, jongeren zonder start kwalificatie.
- Zet in op ontwikkeling passend bij de kwaliteiten van die jongeren.(doorstroompunt!)
- Probeer in het belang van welzijn van de inwoner te voorkomen dat mensen in de bijstand komen.

Jacques:

- Veelomvattend en moeilijke materie.
- Beleid en verordeningen en scholing/omslag op papier. Maar hoe nemen we inwoners/ bijstandsgerechtigden mee? pagina 21 beleid….
- Communicatie erg belangrijk: website, mondeling contact, telefonisch contact, brieven.
  De communicatie en bejegening anders.

Jan:

- Complexiteit van de materie
- Zijn er voldoende (financiële) middelen en (geschikte) medewerkers?

Els:

- Speciale aandacht voor de groep asielzoekers, statushouders en inburgeraars.
- Taal is hierbij belangrijk. Start hier tijdig mee! (last van overheidsbeleid; ze mogen heel lang niets en dan moeten ze ineens van alles)
- Mensen die geen digitale aanvraag kunnen doen. Zorg voor goede ondersteuning hierbij! Handleiding of telefonische assistentie.

	Aaike: - Golfbeweging maatschappij: te streng-misbruik versus vertrouwen Vervolg: - Marianne doet nu een tour langs alle gemeenteraden - Aaike legt eind deze week een concept advies aan alle leden voor - Reacties via mail - Advies aanpassen en opmaken - Voor 17/9 advies naar SDD
4	**In gesprek met de SDD** ➢ Overige punten vanuit de SDD ➢ Vraag SMART DELTA? Aaike heeft een gesprek met Mara Damen (strategisch adviseur) gehad zij zouden erop terug komen, niets meer gehoord. Er schijnt een sociaal programma van hen te bestaan. Bert stuurt toe zie bijlage "projectfiche" bijlage 2e . In Dordrecht drie programma's. Jeanet heeft ook vele pogingen ondernomen om in contact te komen met SMART DELTA zonder resultaat.
5	**Thema 2. Toelichting en adviesvraag conceptvisie 'Geweld in afhankelijkheidsrelaties" ZHZ** bijlage 5 Centrumgemeente Dordrecht heeft voor de regio een conceptvisie opgesteld over 'Geweld in afhankelijkheidsrelaties" (Ninja Kloos Senior beleidsadviseur Zorg en Veiligheid Dordrecht) Ninja is accounthouder van Veilig Thuis, centrum seksueel geweld. De visie is 2023 verlopen. Er is gekeken naar het Rotterdamse. Nu een concept versie, die moet langs 10 gemeenteraden. In HiA is hier al een adviesvraag voor gekomen en een advies opgesteld. Officieel is het een Wmo onderwerp, niet via de SDD maar wel goed om met elkaar hiernaar te kijken en elkaar te voeden om lokaal adviezen op te kunnen stellen. Er volgt een ontwikkelagenda en financieel plan na deze visie. Eind jaren 90 stuurgroep huiselijk geweld gestart. Dordrecht is centrum gemeente. Het is een maatschappelijk probleem en moet breed onder de aandacht en aangepakt worden. Wat is anders tov oude beleid: Regionale ontwikkel agenda. Ontwikkelopgaven; deze wil men regionaal gaan organiseren. 1. Werken met geweldspatronen en gezinsprofielen (versterken van vakmanschap) Verschillende Terminologieën. Eenduidigheid in de regio over de diverse profielen. 1. Intieme terreur / dwingende controle 2. Geweld door stress (situationeel geweld) 3. Langdurige zorg (GGZ, LVB, verslaving) 4. Kind problematiek & opvoedstress 5. Complexe scheiding 2. Domein overstijgende samenwerking. Veilig Thuis- Politie – Raad voor de Kinderbescherming Veel valt en staat bij samenwerking.

	3. Versterken van vroeg signalering en preventieve ondersteuning bij complexe echtscheidingsproblematiek om escalatie naar onveiligheid en de rechtsbeschermingsketen te voorkomen Eigen regie en eigenkracht versterken. Ook aandacht voor het netwerk / systeem om de "slachtoffers" heen. Het begint al bij opvoeding en onderwijs. Hoe ga je met de ander om? Normen en waarden? Doorbreken van visuele cirkels van slachtoffer tot dader. Van generatie op generatie. Is er voldoende aandacht voor preventie? 4. Lerend samenwerken in Geweld in Afhankelijkheidsrelaties. Scholingsprogramma's etc. Reacties: - Communicatie is ook hier weer belangrijk - Monitoring - Wat is de situatie in de regio? Zijn er cijfers per gemeente. Dashboard Veilig Thuis. Graag als bijlage de cijfers per gemeente. - Wat kan een lokale gemeente afwijken van de regiovisie? BV welke focus, welke prioriteiten? - Zorg aan welke denken we dan? Eerstelijns? Ziekenhuizen? - AVG kan een belemmering vormen. - Tip: Orange the world, betrek JongerenNetwerk Dordrecht - Wat heb ik als inwoner aan deze visie? Wat merk ik ervan? Ninja: meer samenhang, meer focus, stappen zetten in verhogen kwaliteit door scholing etc. - Tijdig signaleren is cruciaal en tijdig ingrijpen. In de media komen meestal de verhalen waarbij er te laat ingegrepen is. - Ingewikkelde materie, balanceren, zorgvuldigheid, verantwoordelijkheid nemen. - Afhankelijkheidsrelaties gedefinieerd binnen privé structuren (dus geen werk relaties) Vervolg: - De regiovisie wordt regionaal vastgesteld. - De regiovisie gaat naar alle lokale gemeenteraden. Wat wil je regionaal geregeld hebben en wat wil je lokaal geregeld hebben? - Lokale adviesraden kunnen advies uitbrengen. Dit probleem is van alle tijden en zullen we nooit geheel uit kunnen bannen. Wel veel meer aandacht voor femicide en intiem terreur. Helaas door diverse incidenten.
6	**RAS zaken:** Jaarplan en begroting 2027 bijlage 6 Jan: vraagt of we zelf focuspunten hebben vanuit de RAS? Indien gewenst kunnen we ongevraagde adviezen uitgeven. Ombuigingsmaatregelen en fraude bestrijding zou een punt kunnen zijn. Hier wordt o.a. bedoeld: zorgorganisaties die teveel declareren. Vraag is SOJ betrokken? Antwoord: Ja. Bert merkt op dat er in 2027 in Dordrecht geld komt om dit aan te pakken. Jaarplan en begroting akkoord en vastgesteld.

7	**Adviezen:** Adviezen 2026 - RAS Drechtsteden overzicht bijlage 7 Advies Oekraïners en reactie bijlagen 7.1. en 7.2. Adviesvragen zie punt 3 en 5 van deze agenda.
8	**Uit de plaatselijke raden, platforms en netwerken.** a) Alblasserdam (Chris): GB b) Dordrecht (Bert): ongevraagd advies ….. pensioen uitgebracht. Armoedeval. c) Hardinxveld-Giessendam (Jacques): kennis gemaakt met nieuwe wethouder en gesproken over ombuigings voorstellen. Gaat goede kant op in samenwerking d) Hendrik-Ido-Ambacht (Marco): ongevraagd advies nadere regels jeugdhulp. Kennismaking met nieuwe wethouder staat gepland. e) Papendrecht (Simone): nieuwe voorzitter Joke Reuwer (oud wethouder), 3 aspirant leden. f) Sliedrecht (Jan): in november kennismaken met nieuwe wethouder Hannie Visser. g) Zwijndrecht (Els): 2 aspirant leden, in september kennismaken met nieuwe wethouder h) Jeugd (hervormingsagenda? themabijeenkomst ZHZ): Themabijeenkomst ZHZ najaar: Datum en thema afspreken. Voorstel thema: Jongeren uit de financiële zorgen (n.a.v. VNG notitie Jongeren uit de financiële zorgen). Datum voorstel dinsdag 3 november 19:30-21:30. Jeanet en Bert sluiten kort qua spreker en locatie. i) Beschermd wonen en opvang (centrumgemeente Dordrecht. Bert). Er wordt een investeringsagenda opgesteld om de besteding van de reserves vast te leggen (van de 32 miljoen die bestemd was voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang was 2 miljoen niet besteed). j) Bestaanszekerheid Platform (Aaike) heeft 2/9 vergaderd, adviesvraag besproken k) Vervoers Platform (Aaike) heeft 3/9 vergaderd: drie nieuwe leden. Goede constructieve en kritische groep.
9	**Mededelingen en rondvraag** - Simone: regio bijeenkomst Thuis in de wijken uitnodiging. Wat brengt het mij als adviesraadslid? Delen van kennis en onmacht. Marco en Aaike gaan er naar toe. - Concept Handboek en inwerkplan nieuwe leden adviesraden door Jeanet gemaakt wordt gewaardeerd. Is nog niet helemaal klaar.
10	**Volgende vergadering:** Volgende vergadering 12 oktober in Dordrecht DB aanwezig (Wim van der Kruijff) Thema: Toelichting op het ombuigingstraject en het transformatieplan sociale infrastructuur (Joost Clarenbeek en Freek Tanis) 45 minuten.